

Ἄριθ. 468 — Δεπτὰ εἴκοσι πέντε.

ΕΤΟΣ Θ'.

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος III'

Συνδρομή ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἐκάστη ἐτους καὶ εἶνε ἐτήσιαι. — Γραφεῖον Διευθ. Ἐπι τῆς λυμφ. Παναπιστημίου 39. 16 Δεκεμβρίου 1884

Γκαίτε [Johann Wolfgang von Goethe]

Φάουστ (*Faust*) [ἀπόσπασμα: «Ὁ κήπος τῆς Μάρθας»]

Μετάφραση: Ἀριστομένης Προβελέγγιος

Εστία, Ἀθήνα

τμ. 18, τχ. 468 (16 Δεκεμβρίου 1884), σ. 807-808

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἐπιρροὴν εἰς σὲ ἄς εἶχα ἐλαχίστην!
Τὰ ἅγια μυστήρια δὲν σέβασαι.

ΦΑΟΥΣΤ.

Πλανᾶσαι.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἄλλ' ἐξ ἀνάγκης τῆς ψυχῆς πρὸς τοῦτο δὲν ὀρμιᾶσαι.
Πρὸ χρόνου δὲν ἐλείτουργήθης,
ἀλλ' οὔτε ἐξωμολογήθης.
Πιστεύεις εἰς Θεόν;

ΦΑΟΥΣΤ.

Ἀγάπη μου! τίς θὰ τολμήσῃ
νὰ πῆ: Πιστεύω εἰς Θεόν!

Ἄν ἱερεῖς, ἐὰν σοφοὺς ἤθελες ἐρωτήσει,
ἤθελεν ἢ ἀπόκρισις αὐτῶν ἐν εἶδει χλεύης
ἠχῆσαι εἰς τὰ ὠτά σου.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Λοιπὸν σὺ δὲν πιστεύεις;

ΦΑΟΥΣΤ.

Χαριτωμένον πρόσωπον, μὴ με παρεξηγῆς!

ποῖος δὲν θὰ διστάσῃ

νὰ τὸν ἐξονομάσῃ,

καὶ νὰ ὀμολογήσῃ;

« Πιστεύω εἰς αὐτόν! »

Καὶ τίς ἐν συναισθήσει,

τίς ἤθελε τολμήσῃ

νὰ εἶπῃ: « Δὲν πιστεύω! »

Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος

τὸ πᾶν συμπεριβάλλει,

ὁ πάντα συγκρατῶν,

δὲν συγκρατεῖ ὁμοίως

ἐν τῇ αὐτῇ ἀγκάλῃ

ἡμᾶς καὶ ἑαυτόν;

Ἐπ' αὐτὸν ὁ οὐρανὸς δὲν ἀψιδουταί;
κάτω ἢ γῆ στερεὰ δὲν ἐδραίουταί;
ἄστρα αἰώνια δὲν ἀνατέλλουσι
καὶ φῶς εὐφρόσυνον μᾶς ἀποστέλλουσι;
Τὸ ὄμμα μου δὲν προσηλοῦται
εἰς τ' ὄμμα σου; δὲν συγκεντροῦται
εἰς τὴν κεφαλὴν σου, εἰς τὴν καρδίαν
τὸ θεῖον πνεῦμα τοῦ παντός,
καὶ ἀοράτως, ὀρατῶς
πλησίον σου ἐν μυστηρίῳ
διακυμαίνεται' αἰώνιῳ;
Ὁλόκληρός σου ἢ καρδία
ἄρες ἐκ τούτου νὰ πλησθῇ
καὶ ἔταν ἐν εὐδαιμονίᾳ
πλήρης αἰσθήματος ἀπλέτω,
ὡς θέλεις τότε' ὀνομάσέ το,
ὀνομάσέ το εὐτυχίαν
καρδίαν, ἐρωτα, θεόν!
ἐγὼ δὲν ἐχ' ὀνομασίαν!
Τὸ πᾶν εἶν' αἰσθημα καὶ μόνον
τὸ ὄνομα ἤχος κενός,
τὸ ὄνομα εἶνε καπνός
τὴν αἴγλην τοῦρανοῦ θελοῦνων.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὅλα αὐτὰ εἶνε καλά, εἶνε πολὺ ὠραῖα
ἤκουσα ὅμοια σχεδὸν ἀπὸ τῶν ἱερέων,
ἀλλὰ ἢ γλῶσσά του θαρρῶ πῶς ἦτο κάπως ἄλλη.

ΦΑΟΥΣΤ.

Παντοῦ, ὅπου καρδία πάλλει,
ὑπὸ τὴν τοῦρανοῦ ἡμέραν,
αὐτὰ μὲ γλῶσσαν ὀμιλεῖ ἑκάστ' ἰδιαιτέραν.
Διατὶ ὄχι καὶ ἐγὼ ἐν τῇ ἰδίᾳ γλώσσῃ;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Οἱ λόγοι οὗτοι πιθανοὶ μ' ἔμποροῦσι νὰ φανῶσι,
καὶ ὅμως εἶνε ἄστοχοι δὲν εἶσαι χριστιανός.

Ἄνηγγεῖλαμεν ἄλλοτε ἐν τῇ « Ἐστία » τὴν ὑπὸ τοῦ κ.
Ἄριστομένους Προβελείου ἐκπονηθεῖσαν μετάφρασιν τοῦ
Φάουστ. Ἡ ἔμμετρος μετάφρασις ἔνων φιλολογικῶν προῖ-
όντων εἶνε ἔργον βαρύτατον; πόσον ὅμως δεινὸν ἐγχείρημα
εἶνε ἢ ἐξελληνίσαις τοῦ ἀριστουργήματος τοῦ Γκαίτε δύναται
νὰ κρίνωσιν οἱ γινώσκοντες αὐτὸ τὸ πρωτότυπον, τὸ ὑψηλὸν
αὐτοῦ ὕψος, τὸ πικρὸν καὶ βαθύ τῶν νοημάτων, τὴν ποικιλίαν
τῶν μέτρων αὐτοῦ. Τῆς ἐκ τούτων δυσκολίας κατίσχυσε ἢ
ἐπιμονή, ἢ τέχνη καὶ ὁ ἐνθουσιασμός, μεθ' οὗ εἰργάσθη ὁ κ.
Προβελείος, ὅστις περατώσας νῦν τὸ ἔργον παραδίδοι: προ-
σεχῶς διὰ τοῦ τύπου εἰς τὸ ἑλληνικὸν Κοινόν. Ὡς ἀπόδειξι-
μα τῆς ἐργασίας τοῦ κ. Προβελείου δημοσιεύομεν ἐνταῦθα,
εὐμενῶς παραχωρηθὲν ἡμῖν, τὸ ἐπόμενον μικρὸν ἀπόσπασμα,
σκηρὴν μεταξὺ Φάουστ καὶ Μαργαρίτας, ἐν ἣ ὁ ποιητὴς πα-
ρορσιάζει τὴν ἀφελῆ κόρην ἐξετάζουσαν τὰς θρησκευτικὰς
πεποιθήσεις τοῦ Φάουστ.

ΕΚ ΤΟΥ « ΦΑΟΥΣΤ » ΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. ΦΑΟΥΣΤ.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἐρρίκε!, ὑποσχέσου μου —

ΦΑΟΥΣΤ.

Ὅ, τ' εἴπωρῶ!

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὅποσον

Περὶ θρησκείας γνώμην ἔχεις;

Ἐχεις ἐξαιρετὸν καρδίαν,

ἀλλ' εἰς αὐτὰ, μοῦ φαίνεται, ὀλίγον τι προσέχεις.

ΦΑΟΥΣΤ.

Τέκνον, μὴ ταῦτα ἐξετάζης!

ὅτι σὲ ἀγαπῶ, διστάσεις!

Θὰ ἠδυνάμην ὑπὲρ σοῦ καὶ τὴν ψυχὴν νὰ θύσω,
πλὴν τὴν θρησκείαν του τινὰ δὲν θέλω νὰ στερήσω.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Πλὴν πρέπει τις νὰ ἔχῃ πίστιν!

ΦΑΟΥΣΤ.

Πρέπει;

1 Ὁ Γκαίτε ἐκλέγει τὸ εὐγενέστερον τοῦτο ὄνομα ἀντὶ
τοῦ Ἰωάννης, ὅπερ κατὰ τὴν παράδοσιν ἔφερον ὁ Φάουστ.

ΦΑΟΥΣΤ.

Φίλτατον τέκνον!

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Πρὸ καιροῦ λυποῦμαι ἱκανῶς,
ὅταν σὲ βλέπω πάντοτε μ' αὐτὴν τὴν συνοδίαν.

ΦΑΟΥΣΤ.

Ἄλλ' ἐξηγήθητι· μὲ ποίαν;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἰδοῦ· ὁ ἄνθρωπος αὐτός, (1)
ὁ σύντροφός σου ἐκ ψυχῆς μου εἶνε μισητός.
Ποτέ της ἡ καρδιά μου δὲν ἔχει ταραχθῆ
ὅσον 'εἰς τὴν παρουσίαν του τὴν τόσον ἀπεχθῆ.

ΦΑΟΥΣΤ.

Θάρρει!

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἡ θεὰ αὐτοῦ μόνη
τὸ αἷμά μου ἀναστατώνει.
πλὴν ἄλλως τε ἐπὶ τῆς γῆς οὐδέν' ἀντιπαθῶ.
Ὅσον νὰ βλέπω σὲ ποθῶ,
τοσοῦτον φρίκην πρὸ αὐτοῦ αἰσθάνομαι κρυφίαν,
κι' ὡς ἄνθρωπον τὸν θεωρῶ μὲ πονηρὰν καρδίαν.
Συγχώρησέ με, πλάστα μου, ἂν πράττω ἀδικίαν.

ΦΑΟΥΣΤ.

Τοιαῦτα μορμολύκεια ὑπάρχουν ἀναγκαιῶς.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Μὲ τοὺς ὁμοίους του νὰ ζῶ δὲν ἤθελα βεβαίως.
Ἄμα φανῆ, τόσον πολὺν ἐκφράζουν χλευασμὸν
τὰ βλέμματά του καὶ θυμόν!
Τὸ βλέπει τις, πῶς τίποτε δὲν τὸν ἐνδιαφέρει·
ἐπάνω εἰς τὸ μέτωπον αὐτοῦ γραμμένον φέρει,
πῶς εἶν' ἀδύνατον ποτέ ψυχὴν νὰ συμπαθήσῃ.
Τόσην εἰς τὰς ἀγκάλας σου αἰσθάνομι' εὐτυχίαν
καὶ ἀφοσίωσιν θερμὴν, τόσην ἐλευθερίαν,
ἐνῶ ἡ παρουσία του μοῦ σφίγγει τὴν καρδίαν.

ΦΑΟΥΣΤ (κατ' ἰδίαν).

Ἄγγελο προαισθήματα!

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Καὶ μὲ καθυποτάσσει
τόσον αὐτὸ τὸ αἶσθημα, ὥστ' ἅμα πλησιάσῃ,
θαρρῶ πῶς κ' ἡ ἀγάπη μου πρὸς σὲ ἀκόμη σδύνει·
ἀλλ' οὔτε νὰ προσευχηθῶ ἡ θεὰ του μ' ἀφίνει.
καὶ τοῦτο τὴν καρδίαν μου 'εἰς τὰ βάρη της μαραίνει.
Ἐρρίκε, τοῦτο καὶ εἰς σὲ βεβαίως θὰ συμδαίνῃ.

ΦΑΟΥΣΤ.

Ἄπλῃ τις ἀντιπάθεια!

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Καιρὸς νὰ σὲ ἀφήσω.

ΦΑΟΥΣΤ.

Ἄχ! ποτ' εἰς τὰς ἀγκάλας σου θὰ ἠσυχάσω μίαν,
μίαν στιγμὴν μὲ ἠσυχίαν,
στήθος εἰς στήθος νὰ κρατήσω,
καὶ εἰς ψυχὴν ψυχὴν νὰ χύσω!

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἄχ, ἂν κοιμῶμουν χωριστά,
τὴν νύκτ' αὐτὴν πρὸς χάριν σου θὰ ἄφιν' ἀνοικτά.
Ἄλλ' ὅμως ἡ μητέρα μου κοιμᾶται ἐλαφρά,
καὶ ἂν μᾶς εὕρισκεν, εὐθύς θὰ ἔμμενα νεκρά!

ΦΑΟΥΣΤ.

Ἄγγελε, μὴ στενοχωρῆσαι.

Λάβε τὸ φιαλίδιον καὶ τρεῖς σταγόνας χύσε
εἰς τὸ ποτόν της· παρευθὺς δαμάζεται ἡ φύσις,
ὑπνος βαθύς, ἀλλὰ γλυκὺς καλύπτει τὰς αἰσθήσεις.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Καὶ τί δὲν πράττω χάριν σου; πλὴν δὲν θὰ προξενήσῃ
κακὸν εἰς ταύτην!

(1) Ἐννοεῖ τὸν Μεριστοφιλῆν.

ΦΑΟΥΣΤ.

Κ' ἤθελα ποτέ σοῦ τὸ συστήσει;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Φίλτατε, μόλις σὲ ἰδῶ, καὶ εἰς τὸ θέλημά σου
ἀμέσως ἡ ψυχὴ μου κλίνει·
ὡς τώρα τόσα ἔπραξα διὰ τὸν ἔρωτά σου,
ὥστε νὰ πράξω τίποτε δὲν ἔχει ἀπομείνει.

(Ἄναχωρεῖ).

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ.

